

Zahaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Vredn. mesečno prejetih v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Obračun z veleizdajalci

TRI SMRTNE OBSODBE, OSTALI OB TOŽENCI PA SO BILI OBSOJENI NA 2-20 LET JEČE, EN SAM JE BIL OPROŠČEN.

BEograd, 23. maja. Davi je bila razglašena rzsodba v veleizdajniškem procesu proti Andriji Tilmanu in 15 tovarišem. Obtoženci so se morali zagovarjati pred sodiščem za zaščito države radi raznih terorističnih akcij. Njihova organizacija je imela svoj sedež v Pečuju na Madžarskem, voditelja pa sta znana hrvaška emigranta dr. Pavelić in Perčec.

Obtoženci so dobivali od njih denar in orožje, katero so potem spravili preko meje in je razdeljevali med svoje somišljenike, da izvrše teroristična dejanja in atentate na naše vodilne osebnosti. Razprava proti njim se je vršila celih 16 dni. Obsojeni so bili:

Mijo Seletković, zavarovalniški uradnik, radi soudeležbe pri atentatu na železniško progo pri Vrhpolju, radi razdeljevanja orožja in municije ter razširjanja letakov, ki so pozivljali k nasilni izpremembi državnega reda — v smrt na vešalih.

Andrija Tilman, čevljarški pomočnik, radi nabiranja članov za teroristično organizacijo, odpremljenja eksplozivnih snovi iz Madžarske za atentate na javna poslopja — v smrt na vešalih.

Anton Herman radi poučevanja o uporabi orožja in eksplozivnih snovi na Madžarskem ter radi rovarjenja proti državi na 20 let robije.

Aleksander Grofi radi vzdrževanja zvez z veleizdajalci, tihotapstva orožja in municije v Jugoslavijo ter protidržavne propagande na 15 let robije.

Ivan Rakušan radi tihotapstva orožja iz Madžarske in zvez z zarotniki na 18 let robije.

Ignacij Domitrović radi podpiranja zarotnikov ter tihotapstva eksplozivnih snovi iz Madžarske na 16 let robije.

Dr. Anton Crvić radi soudeležbe pri atentatu na železniški vlak pri Vrhpolju ter podpiranja zarotnikov na 18 let robije.

Mijo Kirchmeyer radi atentata pri Vrhpolju in povodom odhoda poklonitvene deputacije v Beograd — v smrt na vešalih

Dragan Čevčić radi razširjanja proti državne propagande in podpiranja zarotnikov na 2 leti robije.

Franjo Carević radi podpiranja zarotnikov, zvez z njimi in zamolčanje njihovih zločinskih naklepov na 8 let robije.

Dr. Željko Klemen radi gmotnega podpiranja veleizdajalcev v prikrievanju njihovih akcij na 6 let robije.

Anton Budrovač radi skrivanja orožja in eksplozivnih snovi ter radi proti državne propagande na 16 let robije.

Luka Stejević radi zavajanja drugih, oseb k vstopu v teroristično organizacijo na 6 let robije.

Simon Mikić radi podpiranja zarotnikov in protidržavne propagande na 2 leti robije.

Fran Čanić pa je od obtožbe, radi vzdrževanja zvez z veleizdajalci in razširjanja protidržavne propagande oprošč.

Po razglasitvi rzsodbe je predsednik sodišča prečital utemeljevalni spis, ki obsega nad 100 strani, nakar so bili obsojenci takoj odvedeni v svoje celice.

zmagovalca je nagrada Din 10.000.— in poleg tega za vzgojitelja konja 2.000.— Din ter zmagovalcu še častno darilo Kasaškega društva Maribor.

Peta vožnja je dirka Ljutomer za konje kmečke reje.

Šesta dirka je v spomin dr. Alfreda Rossmanita. To je dvovprežna amaterska vožnja. Tudi za to dirko je prijavljenih zelo veliko dirkačev in je težko prorokovati zmago.

Za drugi dan je na programu predvsem dirka Dravske banovine. To je hitra vožnja, pri kateri se bo bil boj med Jonom, Anfängerin, Little-Baron in Dandolo.

Druga vožnja je dirka Ptuj. Tudi za to je dosti prijav. Izgleda na zmago imajo Kumica, Julia in Danka.

Tretja vožnja je dirka Cven, spet za konje kmečke reje Dravske banovine. V tej dirki se bodo kosali za zmago najboljši dirkači iz ljutomerskega okraja.

Kot zadnja kasaška vožnja drugega dneva, je dirka mesta Maribor. To je dvo vprežna amaterska vožnja, za katero vlada veliko zanimanje, ker je za njo prijavljeno zelo dosti dvovprežnikov in bo tako boj zelo napet. Tudi drugi dan se vrši nagradno skakanje preko pojačenih prepon.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 24. maja ob 15. uri »Začarana žaba«. Otroška predstava. Znižane cene. Zadrž. — Ob 20. uri »Cirkuška princesa«. Znižane cene. Zadrž.

Ponedeljek, 25. maja ob 20. uri »Aleksandra«. Znižane cene. Zadrž.

Torek, 26. maja ob 20. uri Akademija »Napredka«.

Cestni promet na dan birme.

Ob priliki sv. birme dne 24. maja v stolni cerkvi se določa sporazumno z zadruo izvoščekov sledeči cestno-policijski red: Iz 1. okraja desno od Slovenske ulice; iz 2. okraja levo od Aleksandrove ceste; iz 3. okraja brez izjeme; iz 4. okraja desno od Samostanske ulice je dovoz skozi Slovensko, Gosposko in Ulico X. oktobra, odvoz pa skozi Gledališko ulico. Iz 2. okraja desno od Aleksandrove ceste; iz 4. okraja levo od Samostanske ulice; iz 5. okraja brez izjeme je dovoz čez Glavni trg in Stolno ulico, odvoz pa skozi Orožnovo ulico. Ta vozni red velja tudi za avtomobile in druge zasebne vozove.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno starejšim ljudem. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Novo politično gibanje v Bolgariji

V povojni Bolgariji sta bila doslej samo dva politična kurza. Prvega je v najtežjih dneh preizkušeni tik po porazu v svetovni vojni uvedel veliki pokojni ministrski predsednik Aleksander Stambolijski, drugega pa so inaugurirali konservativci s pomočjo makedonstvujočih po svoji krvavi revoluciji. Dočim pa je vlada Stambolijskega hotela ustvariti novo Bolgarijo, ki ne bi imela nikakršnih zvez več s tisto, ki je šla v vojno na strani centralnih sil, so poznejše vlade storile vse, da bi uravnale vse v stare, predvojne in medvojne tire. In da bi se ohranila kontinuiteta tega stremjenja tudi preko vseh volitev, kriz in rekonstrukcij, je vladna skupina z vsemi razpoložljivimi sredstvi udarila po opoziciji, posebno po zemljoradniški, ter jo razbila in razkropila.

V doseg tega cilja je moral pasti Stambolijski in morali so žrtvovati življenje in imetje še tisoči njegovih vidnejših in uglednejših pristašev. Kar je od nekdanje velike večine še ostalo, se je razšlo. V novo stanje so prešle samo neštete frakcije, ki so pobijale druga drugo in tako nehote same največ dopomogle svojim nasprotnikom do neomejenega vladanja. Prvi poskus, da bi se znova grupirala velika zemljoradniška skupina, so bili storjeni sicer že pred leti, toda uspeli niso. Zedinjenje so prepredili spretni zakulisni manevri vladajočih in pa osebni cilji ambicioznih voditeljev poednih skupin, ki so vsi računali na nasledstvo po pokojnem voditelju Aleksandru Stambolijskem.

Politika sedanjega po makedonstvujočih inavguriranega in podpiranega režima pa je privedla tudi širše množice bolgarskega ljudstva do prepričanja, da prvi država vsak dan bolj v pogubo. Posebno negotovanje je pa vzbudila zunanja politika ter čudna, neparlamentarna rešitev zadnje vladne krize, ki se je izrodila v pravo pravcato farso. In tako se je zgodilo, da je tokrat inicijativa za ponovno združitev opozicije izšla ne več s strani voditeljev poednih frakcij, temveč s strani samih pristašev. Kakor poročajo sofijski listi, so zadnje dni volilci iz raznih okrajev naslovlili na opozicijske voditelje pozive, naj se združijo in likvidirajo dosedanje spore.

Na podlagi teh pozivov so se vršili tudi že prvi sestanki raznih zastopnikov opozicijskih strank, in sicer vseh, ne samo zemljoradniških. Ob strani stojijo zaenkrat samo komunisti. Na teh sestankih so se temeljito pretresla vsa vprašanja, ki te skupine delijo, kakor tudi tista, ki jih družijo, in prišlo je do zaenkrat še neobveznega zaključka, da bi se modalitete za popolno zedinjenje opozicije v en sam strankarski blok z dobro voljo moгле brez nadaljnega najti. Zato bo v kratkem sklican velik sestanek vseh opozicijskih poslancev, voditeljev, predsednikov, tajnikov itd., na katerem se bodo definitivno storili pozitivni ali negativni sklepi.

Mariborski pomladanski derby meeting

Na binkoštno nedeljo in ponedeljek se bodo vršile na dirkališču na Teznu pri Mariboru velike kasaške dirke, združene z jahalnimi in skakalnimi dirkami.

Na programu so prvi dan sledeče dirke:

Otvori se z dirko Karl Pachnerja, to je heat-vožnja. Za to vožnjo je pripravljenih 9 dirkačev, med njimi tudi Jon iz Avstrije. Poleg njega je še omeniti De-

Ali bo do te grupacije res prišlo že sedaj ali ne, seveda ni mogoče prorokovati, na vsak način pa je važno in razveselljivo že samo dejstvo, da se to vprašanje tretira tako resno in z dobro voljo. Že sedaj pa je gotovo, da bi opozicija v slučaju sporazuma nastopala

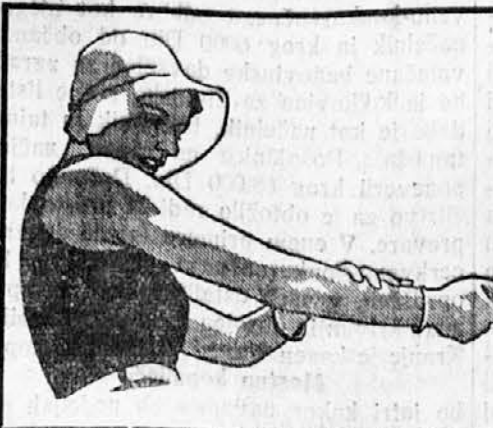
nesa, Anfängerin in Saladin, kakor tudi do sedaj še pri nas nepoznane Little-Baron.

Druga vožnja je dirka Rudolf Warren Lipitt-a, za katero se je prijavilo celo 18 dirkačev in je težko prorokovati zmago. Največje izgleda pa imajo Finiš, Danka, Dandolo in Kumica.

Tretja vožnja je spet dirka Karl Pachnerja.

Največjo senzacijo prvega dneva pa tvori Jugoslovanski kasaški derby, za katerega je prijavljenih 10 štiriletnih najboljših dirkačev iz Jugoslavije. Za

kor tudi pri vseh bodočih volitvah, občinskih in parlamentarnih. Za nas Jugoslovane pa je najvažnejše to, da si je vsa bolgarska opozicija edina v tem, da se mora Bolgarija temeljito preorientirati v zunanji politiki in se tesno nasloniti na Francijo in Jugoslavijo.

Naučite se pravilno pravilnih zračnih in so' nčnih kopeli.

To se pravi: namažite se temeljito pred solčno kopeljo z

NIVEA CREME: Din 5.- do 22.-

NIVEA OLJE: Din 25.- do 35.-

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje edino svoje vrste sestavino evercit. Oboje prepreči solčne opekline, oboje porjavi Vašo kožo, tudi pri oblačnem vremenu. NIVEA-CREMA učinkuje pri vročini hladilno, NIVEA-OLJE Vas štiti pri neprijetnem vremenu pred mrzozemjem in s tem pred prehladom. Ne sončite se nikoli z mokrim telesom in se vedno prej namažite!

P. BERTHOLD & Co. r. s. o. j. Maribor.

XXIX.

Kobilar, naš binkoštni pevec

Ko bukev, kostanj, lipa in hrast ozelene in stoje naši listnati gozdovi v novi, sveži, zeleno-svetli pomladanski obleki, tedaj šele, navadno koncem maja, se vrne k nam stari znanec in prijatelj našega kmetijskega ljudstva **kobilar**, v pravem pomenu besede binkoštni pevec v naših listnatih šumah, v sadovnjakih, v grajskih, podeželskih in mestnih dreveredih in nasadih.

Če si imel kedaj priliko poslušati njegovo glasno, včasih kričečo in skoro nekam izživajočo pesem po solčnih Brdih ob Soči tam za Gorico ali v smokovnjakih, hrastju in vinogradu na Krasu okoli Tomaja ali doli v Istri, se je glasila tako pristno slovensko ali hrvaško, da si si jo moral zapomniti. »Fügu, fügu jedu — fügu jedu.« To pesem, ki je prav lahko razumljiva našemu Primorcu, tako da se v njegovem jeziku, kot da bi bila domača, slovanska, z lahkoto zapiše, poje, žvižga in piska tako glasno, da se čuje iz ene vasi v drugo, z enega hriba na drugega. Ta »fügojev« naših Primorcev, ki ga, dasi jim vsako leto poje mnogo svežih, sladkih smokov, radi poslušajo, je naš kobilar.

V listnatih gozdovih, v vrtovih in nasadih naše Dravske, Dravinjske in Mislinske doline, kjer goji naš kmet poleg poljedelstva tudi zlasti živino- in konjerejo, si je svojo pomladansko binkoštno pesem nekoliko spremenil: morebiti jo je po vsebini nalašč prirojal onemu kmetškemu ljudstvu na ljubo, sredi katerega bo preživel kratek čas svojega letovanja; zelo kratek čas; kajti kakor hitro zredi svoj mladi zarod, da je sposoben za polet v južne kraje, kjer najde tudi pozimi dosti žuželk, pa tudi dosti sladkega sadeža, že koncem avgusta nas bo — občutljiv pred mrazem kakor je — kot prvi med vsemi pticami pevkami zapustil. Sedaj pa o binkošti, ko samica še svetlobelih, pikčastih jajec ni zlegla ni, imata oba časa dosti, da od jutra do večera kličeta in dražita soseda: »Jurij, Jurij, kobülu vidu — Jür, kobülu vidu?« Včasih se glasi ta slovenski stavek kakor vprašanje, včasih zopet kot veselo naznanilo sosedu Juriju, da so zgubljeno kobilo že našli.

Poslušaj ga, kjerkoli ga hočeš, povsod na Slovenskem, ne samo v Prekmurju in v Slov. goricah, prav povsod razode-

va v svojem narečju, v besedi, v naglašanju in v izgovorjavi, nekaj pristno »Prleškega«, ki te povrh po melodioznosti napeva, pesmi, žvižganja in piskanja živo spominja na prelepe pesmi slovenskega pesnika Volkmarja. »Vüga, vüga, vüga — vüha, vüha«, tako se glasi, pravilno zapisano, bésedilo pomladanske pesmi in binkoštnega napeva našega kobilarja, ki zato po pravici nosi tudi ime »vuga«.

Plašljiv je kakor kukavica; če ga zasleduješ, se mu gotovo ne boš mogel približati tako blizu, da bi ga mogel ugledati in opazovati. Pri tem pa je živahen in glasen kot malokateri drugi ptič v naših domačih vrtovih in gozdovih. Čim višja so drevesa, v katerih živi in gnezdi, tem ljubša so mu. V njih se spušča sedaj navzdol, kar na to pa zopet navzgor; kmalu nato zleti iz krošnje visokega topola v vejevje bližnje jagnje-di; potem zopet se samec in samica z velikim hruščem in truščem podita preko razprostrane senožeti iz enega sadovnjaka v drugega, pojeta, žvižgata in piskata, pa tudi renčita in jezno rohnita, da hitro spravita vse druge pevce in celo okolico v nered.

Ako ga hočeš zvabiti v svojo bližino, je samo treba, da s žvižganjem, pri čemer moraš ustnice široko zaokrožiti, ponášaš njegov napev, po primorsko, po pohorsko ali po prleško; je vse eno, v katerem narečju; če si le količkaj spreten, te bo takoj razumel in se odzval; tisti trenutek bo že sedel v visoki krošnji nad tabo in bo z jeznim kričanjem razodeval svojo nejevoljo, da onega, ki ga je klical, ni nikjer. Tedaj si njega in njo, ki je priletela tudi z njim, lahko ogledaš. Samec nosi rumeno perje na celem trupu; pristriženi rep in perutnice pa so črne; pravi kontrast med črno in rumeno barvo; samica je zelenkasto-rumenkasta, spodaj pa belo in temno lisasta, po postavi in velikosti oba podobna kosu ali drozgu.

Ko bodo minule Binkošti in bo prišel čas, ko bo treba skrbeti za mladi rod, bo kobilarjeva pesem utihnila; rogovilež se bo umiril in še predno bodo zapihale prve jesenske sapice skozi naše vrtove, že koncem avgusta nas bo zopet zapustil naš ljubi in dragi binkoštni pevec. Dr. Fr. Mišic.

Mariborski in dnevni drobiž

Razprava proti Ani Kovačevi, materi radi umora kmeta Kanclerja v Šebru na 14 let robije obsojenega Rudolfa Kovača, ki je bila po jelovškem umoru a stirana in obtožena radi skrivanja Mohorka, se je vršila včeraj pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča. Državno tožilstvo jo obtožuje, da je skrivala pred jelovškim umorom Mohorka cele mesece pri raznih kmetih pod krivim imenom in mu nosila na skrivaj hrano. Razprava je bila preložena, da se zaslišijo še nove priče.

Smrtna kosa.
V porodišnici je umrla včeraj soproga črkoslikarja delavnic drž. železnic, Amalija **Straub**, stara 47 let; v Gregorčičevi ulici 8 dveletni sinček železničarja Viktor **Golob**; v Pobrežju pa danes 64letna posestnica Marija **Potrč**.

Izlet na Peco
Priredi za binkoštno praznike Zimsko-sportni odsek SPD Maribor-Ruše. Odhod v nedeljo zjutraj ob 5. uri, povratak v ponedeljek zvečer. Oni, ki se nameravajo udeležiti tega izleta, naj se v nedeljo zjutraj, predno kupijo listek, javijo pri odsekovem članu v čakalnici na kolodvoru radi event. polovične vožnje. Uletova kočja na Peci bo za praznike oskrbovana.

Stolnim kanonikom v Mariboru je imenoval papež ravnatelja deškega semenišča dr. Jožefa Mirta. Novi kanonik je rojak iz Rajhenburga in je star 37 let.

Nadaljevanje občnega zbora trgovskega gremija v Mariboru.

Ker se gremijalni občni zbor v četrtek radi pozne ure ni mogel izvršiti do konca, se bo nadaljeval v sredo, dne 27. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma ter prosimo za obilno udeležbo. — Načelstvo.

Nagradno sobno streljanje lovcev
Letošnje sobno streljanje podružnice Maribor Slov. lovskega društva je bilo zaključeno četrtek zvečer z nagradnim streljanjem, katerega so se udeležili poleg domačih in zunanjih lovcev tudi nekateri člani mariborske strelske družine s prvakom prof. Cestnikom na čelu. Tekmovanje je končalo s sledečim izidom:
Skupina mojstrov: 1. prof. C e s t n i k (25 od 25 dosegljivih točk), 2. dr. K o v a č e c (24), 3. dr. M a r i n i č (24).
Stoje in prostoročno: 1. prof. C e s t n i k (23), 2. dr. Kovačec (22), 3. inž. Scherer (20) in 4. Wregg (19).
Splošna skupina (brez mojstrov): 1. W r e g g (25), 2. inž. Mlakar (25), 3. Vlašič (24), 4. Kragl (24), 5. Košir (24), 6. ravnatelj Pogačnik (23), 7. inž. Scherer (23) in 8. Vukmanič (23).

Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad je otvoril predsednik podružnice Maribor SPD, gosp. ravnatelj P o g a č n i k s primernim nagovorom, v katerem je zlasti podčrtal zasluge načelnika strelske sekcije društva gosp. inž. M i h o r k a za krasen potek letošnjega sobnega streljanja. Obširno delo razsodišča stavestno opravljala gg. ravnatelj B o l t a v z e r i n S t u d n i č k a.

Sobno streljanje se bo v nedeljo 31. t. m. na vojaškem strelišču v Radvanju nadaljevalo s streljanjem na l e t e č e g o l o b e, nakar že danes opozarjamo. Radi poverbe obsojen bivši poslanec. Te dni je stal pred senatom trojice okrožnega sodišča v Celju bivši župan v Veliki Pirečici nad Žalcem in bivši poslanec bivše SLS v narodni skupščini ter član njenega glavnega odbora, 52letni Davorin Kranjc. Obtožen je bil, da je poveril krog 17.000 Din denarja cerkveno-konkurenčnega odbora kot njegov načelnik in krog 6000 Din od občanov vplačane banovinske davščine za zgradbe in kolkovine za živinske potne liste; dalje je kot načelnik, blagajnik in tajnik tamošnje Posojilnice na razne načine poveril krog 68.000 Din. Državno tožilstvo ga je obtožilo radi 21 prestopkov prevare. V enem primeru (glede denarja cerkveno-konkurenčnega odbora) je bil opruščen, v vseh ostalih točkah pa spoznan krivim in obsojen na dve leti robije. Kranjc je kazen sprejel in takoj nastopil.

Mestno kopališče
bo jutri kakor navadno ob nedeljah od 8. do 12. ure oderto. —

K I N O

Grajski:

Od danes dalje: 100% nemški zvočni velešlager:
V CARSTVU VALČKA
Gretl Theimer, Charlotta Suza, Ernst Verebes, Jose Vedorn, Szöke Seakal.

Union:

Od danes dalje 100% nemški govoreči in zvočni vefelml:
VELIKA ATRAKCIJA.
Rihard Tauber, Sigfried Arno, Margareta Winkelstern

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO:
V soboto, nedeljo in ponedeljek veliki nemski film o junaštvu naše vojske: **ZA ČAST IN DOMOVINO**

Obsodbo tukajšnjih pekov pred okrajnim sodiščem mariborskim 2 dne 10. marca je okrožno kot prizivno sodišče potrdilo.

Pivo po 3.50 Din in prvovrstno vino po Din 10

bo točil za binkoštno praznike v novo urejenem vrtu znani gostilničar g. Peter Lorenčič v Rošpohu.

Drž. žensko učiteljske v Mariboru priredi v sredo, dne 27. maja, ob 20. (8.) uri v dvorani »Zadružne gospodarske banke« koncert, ki bo obsegal pevske, zborove ter orkestralne točke na gosli in glasovirju. Čisti dobiček je namenjen zavodovemu podpornemu fondu.

Sv. Martin pri Vurbergu.
Na binkoštni ponedeljek v gostilni Kostajnske slavnostna otvoritev novega kegljišča s pojedino letošnjih piščančev in kozličkov. Za veselo zabavo bo skrbel domača godba. Kdor svežega zrakca in razvedrila želi, ta naj v Sv. Martin pohiti. Avtobus iz Maribora bo vozil ob 2. popoldne in zvečer nazaj.

Koncerti v hotelu »Orel«
V soboto zvečer, v nedeljo in ponedeljek dopoldne od pol 10. do 12. in zvečer od 20. do 24. ure.

Danes koncert donskih kozakov.
Drevo nastopi v Mariboru sloviti zbor donskih kozakov »Platov«. Večina pesmi se v Mariboru še ni izvajala. Preostale vstopnice se bodo dobile pri večerni blagajni od 19. ure dalje.

Sokolsko društvo v Hočah priredi v ponedeljek, dne 25. maja tombolo in veliko veselico. Začetek ob 3. popoldne. Ker so dobitki krasni ter je preskrbljeno tudi za dobro zabavo, vabimo občinstvo, da se udeleži prireditve v čim večjem številu. Mariborske izletnike naprošamo, da prihite ta dan v Hoče, kjer se bo točila po zmerni ceni izborna vinska kapljica.

Kavarna »Astoria«.
Danes otvoritev vrta s koncertom. **Kraj. odbor Rdečega križa v Studencih** se vsem, ki so ob priliki nedeljske prireditve z besedo in dejanjem podprli akcijo za lastno ferijalno kolonijo, pristrčno zahvaljuje. Posebno zahvalo in priznanje izreka Sokolskemu društvu v Studencih, ki je dalo brezplačno svoje prostore na razpolago.

Novi restavracijski vrt »Mariborskega dvora«.
Oset, se priporoča. Prvovrstno vino, pivo in kuhinja.

Tipično dvodnevno kóbanksko »žegnanje« bodo doživeli binkoštni izletniki k Sv. Duhu na Ostrom vrhu. V velikem številu posejajo to vsakoletno zanimivo avstrijski sosedje. Obiščimo tudi mi to lepo planinsko postojanko in pokažimo zanimanje za obmejno grudo!

Klub »Meja« pojde 25. maja k Sv. Duhu. Članstvu priporočamo udeležbo. Odhod z vlakom ob 5.30 z glavnega kolodvora. — Slovensko trgovsko društvo.

Velika kavarna

Sobota 23.

Cvetlična veselica — Plesna tekma

2 nagradi za dame in 2 nagradi za gospode

Železničarska kolonija ob Betnavski cesti

je v štadiju uresničenja. Pretekle dni so se vršile komisije in so večinoma sprejeti vsi predloženi načrti. Očividno bo ta naselbina tvorila lep kompleks ličnih vil in se bo zelo razlikovala od kolonije mestne občine. Tako bo Maribor pridobil lep mestni del, ki že sedaj nudi ugodno prebivališče raznim slojem. Nadsvetnik g. inž. Černe je pri komisijah zastopal hvalevredno stališče solca in zrakca; marsikateri načrt se bo moral prikriti tej zahtevi, ki povsem odgovarja sodobnim gradbenim načelom. Prizadeti so hvaležni za stremljenja mestne gradbene oblasti v prid bodočim hišnim posestnikom.

Slava pravoslavne kapele v Mariboru.

Jutri, 24. t. m. proslavi tukajšnja pravoslavna kapela svojo domačo slavo sv. Cirila in Metoda. Drevo ob 18. uri se bo vršilo bdenje (večerno in jutranje), jutri pa slovesna liturgija ob 9. dop. Po liturgiji bo letni parostos po pok. dobrotvoru Miru Ribariću in nato sekanje slavskega kolača. Kot domačin fungira letos art. polkov. g. Milan Radovanović, komandant 32. art. polka.

Na naslov občine Studenci.

Že drugi mesec poteka h koncu, odkar se je vršilo in tudi izvršilo ljudsko štetje. Da delo ni bilo ne lahko, še manj pa prijetno, zlasti v taki občini, kakor so Studenci, prizna vsakdo, kdor ima količkaj vpogleda. Zato so občine popisovalce tudi nagradile za to delo, dasi jih v to ni silil noben zakon; silila jih je pa lastna uvidenost. Tudi Maribor in vse okoliške občine so to storile takoj po končanem delu, dasi ni bilo teh postavk niti v proračunu, ali pa so bile postav-

ljene prenizko. Le občina Studenci dela v temoziru izjemo, ki ji nikakor ne dela časti. Vsako delo zahteva plačilo. To bi morali vedeti zlasti zastopniki delavske občine. Tu pa odlašajo in odlašajo, da ni konca ne kraja. Pa menda vendar ne mislijo te bagatele zavleči za cela leta, tako kakor so zavlekli strankam izplačilo povrnitev izdatkov za — električno omrežje.

Drugi koncert »Drave« v letošnji sezoni.

Moški zbor »Drave« priredi v letošnji sezoni svoj drugi koncert. Nastopil bo s popolnoma novim sporedom dne 13. junija v unionski dvorani o priliki kongresne Udruženja jugoslov. narodnih železničarjev v Mariboru. Na sporedu bodo zborovske kompozicije in samospevi jugoslovanskih in čeških skladateljev.

Poučni izlet h keltskim grobiščem v Limbušu.

katerega je bila priredila Ljudska univerza v Studencih, je uspel prav zadovoljivo. Kljub nekaterim oviram, ki so nastale zadnje trenutke in ogrožale prireditve izleta, se je zbralo okrog 35 izletnikov. Največ je bilo seveda Studencanov. Prišlo pa je bilo tudi nekaj Mariborčanov. Po prijetnem izprehodu skozi studenški gozdček, so si udeleženci ogledali staro gradišče, katerega obrisi so še dokaj vidni, dasi je preteklo najmanj poldrugtisoč let, od kar je bilo porušeno in opuščeno. Gospa učiteljica Godčeva, ki je svoj čas pisala o teh ostankih davne preteklosti, je izletnike vodila po gradišču ter jim pojasnjevala. Udeleženci se ji za prijaznost kar najlepše zahvaljujejo. Za mesec junij namerava LU v Studencih prirediti vsaj še par podobnih poučnih izletov. Kedaj in kam, bomo pravočasno javili.

Kulturne vesti

Štajerski posvečena »Ilustracija«. Majška številka ljubljanskega mesečnika »Ilustracija« je v celoti posvečena nekdanji Spodnji Štajerski, v prvi vrsti pa mestom Mariboru, Celju in Ptuj. Na uvodnem mestu so postavljeni »Zgodovinski paberki o Celju, Mariboru in Ptuj«, potem pa sledijo sledeči prispevki znanih naših javnih in kulturnih delavcev: Janko Glaser »Domotožje« (pesem); Janko Samec »Mariborska nedelja« (pesem); dr. R. Savnik »Severovzhod Slovenije«; Janko Glaser »Študijska knjižnica v Mariboru«; Fr. Stelč »Umetnost na severovzhodu Slovenije«; Radivoj Rehar »Duhovni razvoj Maribora«; dr. Makso Šnuderl »O sodobnem Mariboru«; Danilo Gorinšek »Mariborsko gledališče«; gen. Rudolf Maister »Iz lunaške dobe Maribora«; dr. Fran Kovačič »Zgodovinsko društvo v Mariboru«; F. I. »Celje nekdanj, sedaj in prihodnje«; »Založništvo in knjige«; V. Bohinec »Po Slovenski Krajini«; Franjo Baš »Preleki«; »Trije vladike«; »Zdravilišče Rogaska Slatina«; dr. Alojzij Remec »Ptuj« in »Remec o sebi«; »Izlet na Pohorje« ter Boris Orel »Pierrot in Kolombina v Halozah«. Nadalje prinaša »Ilustracija« slike županov dr. A. Goričana, dr. A. Juvana in Mihaela Brenčiča, pisateljev in pesnikov Ksaverja Meška, Janka Glaserja, Janka Samec, Radivoja Reharja, dr. Maksa Šnuderla, dr. Ivana Dornika, Jože Likoviča, dr. Alojzija Remca in Stanka Vraza; znanstvenikov dr. Fr. Kovačiča, dr. J. Kelemine, dr. Ivana Matka, dr. Frana Žgeča, Franja Baša, Viktorja Skrabarja, dr. Frana Ilesiča, dr. Franca Miklošiča, dr. Vatroslava Oblaka, dr. Franceta Kidriča in dr. Matije Murka; osvoboditelja Maribora generala Rudolfa Maistra in tedanjih borcev dr. K. Verstovška, dr. Fr. Rosine, Viktorja Kukovca, Evalda Vračka, podpolkovnika E. Vaupotiča, podpolkovnika Fr. Cvirna, Jožeta Malenška in Joška Slobodnika; intendant dr. R. Brenčiča, dirigenta Lojzeta Herzoga in vseh igralcev in igralke našega gledališča. Med pokrajinskimi slikami so fotografije Celjskega gradu, Sv. Lenarta nad Laškim, Konjiške gore, Jurkloštra, Celja, Potočke zjalke, delov Maribora in Celja ter več posnetkov iz Prekmurja, Rogaska Slatine, Ptuja, Pohorja in Haloz. Ostale slike so posnetki umetnin, gledaliških vprizoritev, osvobojevanja Maribora itd. Številka je tedaj dovolj pestra in zanimiva, zato jo priporočamo vsakomur, ki se zanima za naše kraje in naše življenje.

Domači Prijatelj, 5. Na naslovi strani te naše družinske ravije, ki si je v petih letih popolnoma utrdila existenco je slika našega pianista Ivana Noča pri sportu, slede pa poleg zelo številnih ilustracij prispevki raznih domačih in tujih avtorjev. Ivan Albreht objavlja črtico »Srednjakov potni list«. Alfons Petzold je zastopan s prevodom »Cvetje«, Ivo Grahor pa je prispeval »Napad v katedrali svetega Vojteha«. Dobra je kozerija »O, dober dan! Kako se kaj imate, kaj počnete?« Potem so opisane »Deklice iz naših dni« s slikami, pa »Pahljače — žezla ženske moči«, skrivnosti »Ljubosumnosti in njene vloge«, zgodbe »Tinorettovega zakonskega življenja«, poučne črtice »O negovanju kože«, »Kako se čistijo srebrni predmeti« itd. Priloga »Naš obzor« pa prinaša Iva Peruzzia intervju s pianistom Ivanom Nočem, poročilo o ljubljanski dramati, o »Sentjakobškem gledališkem odru« s slikami štirih glavnih igralcev, o »Modernem fakirju« o »deželi svetlobe in zraka«, o »Nekdanjem kraljestvu Inkov«, »Legendo o postanku Evrope«, o »Alkemiji«, o »Zgodovinski pošte«, »Izletu na mesec leta 2050« itd. Opazamo pa žal tudi letos, da za »Domačega Prijatelja« severna Slovenija z Mariborom, Celjem in Ptujem sploh ne existira!

Lewis Wallace: Ben-Hur. Povest iz Kristusovih časov, prvi del, strani 291. Ljudska knjižnica Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. — V lepem in tekočem prevodu Griše Koritnika je te dni izšla prva knjiga svetovno znanega Wallaceovega romana »Ben-Hur«. Delo spada v isto vrsto slovska, ki je prikladno prav tako za čitanje iz širših ljudskih množic kakor za inteligente in poznavalce beletrije. Žal je, da je založnica roman razdelila in bo drugi del izšel šele pozneje.

O takih pojavih bo treba še temeljito razmišljati

(Iz zadnje »Studenške nedelje«.)

G. urednik! Stalni poročevalec »Večernika« o poteku vsakokratne studenške nedelje je vzbudil s svojo notico o neuspehu nedeljske prireditve RK v prid lastni studenški ferijalni koloniji za slabotno deco splošno pozornost. Vsaj Studenčani so na dolgo in široko razpravljali o navedenih trditvah ter jih različno to-mačili. Mnogi so jih zavračali ter navajali druge vzroke za neuspeh, nekateri pa so jih odobrvali. Da se je med različnimi komentarji omenjalo namene, kakršnih poročevalec gotovo ni imel, je pri nas samobesni umevno. Ker zadeva tiče v prvi vrsti naše največje okoliške občine in njenih javnih interesov, deloma pa tudi tangira mesto kot tako in njegovo razmerje do okolice, zato ne bo odede, če se v javnosti vsaj nekoliko razjasni.

Poročevalec navaja za neuspeh v glavnem ta-le dva vzroka: 1. Maribor je (razen par častnih izjem) tokrat odpo-vedal. 2. Prireditve RK se je vršila v Sokolskem domu. To je vplivalo na Studenčane odbijajoče.

Glede Maribora in njegove udeležbe v kulturnih in humanitarnih prireditvah v vsej mestni okolici, bi bilo potrebno napisati posebno poglavje. O tem ne nameravam danes razpravljati, dasi bi bilo potrebno in tudi koristno tako za Maribor, kakor za okolico. Pribeim le toliko, da je Maribor prokletlo malo storil za prepord naše okolice bodisi v narodnem, kulturnem, ali pa v humanitarnem oziru v povojni dobi. Bili so zlasti prva leta silno težki časi, a okoličani so bili navezani sami nase in na svoje zelo redke delavce v tem oziru. In vendar je bila v naši okolici več nego tretjina prebivalstva »velikega Maribora«. — Edino izjemo v tem pogledu so napravila včasih sokolska in nekatera pevka društva, kakor tudi tisti posamezniki, ki se udeležujejo s predavanji pri Ljudski univerzi v Studenčih v zadnjih letih.

Druga pa je s trditvijo, da je Sokolski dom vplival odbijajoče na Studenčane ter so prireditve bojkotirali ba š zato, ker se je vršila v Sokolskem domu. Niso redki, ki so to poročevalčevu trditev smatrali kot splošno ožrmenje vsega prebivalstva v javnosti, češ, da je tako internacionalno usmerjeno, da ne poseti prireditve RK, ker se vrši v nacionalnem Sokolskem domu. Po izkušnjah v zadnjih letih ni taka razlaga prav nič čudnega.

Kakšno stališče je zavzemal ta delavski center napram sokolskemu pokretu že iz vsega početka, to je itak dovolj znano. Proletariat je gledal v Sokolu nacionalista in buržuja. To pa seveda po zaslugi tedanjih razmer in voditeljev delavstva. Demokratizem, enakost in bratstvo je veljalo samo za internacionalno, ne pa za Sokola, seveda po njihovem naziranju.

A kljub tem in še drugim neugodnim okoliščinam si je Sokol ravno v Studenčih s smotrenim, vztrajnim in žilavim delom ustvaril trdno pozicijo, katera si je pridobivala vedno več tal tudi med domačini. V javnosti je bila pa studenška sokolska edinica itak že od vsega početka znana kot eno najboljših društev v župi, čeprav ne po številu, pač pa po vsestranskem delu in tehnični izvežbanosti. Vso svojo moč pa je studenški Sokol črpal izključno iz lastnega teritorija izvzemši javne letne nastope, pri katerih je več ali manj vsakokrat sodeloval tudi bratski sokolski Maribor. Ta moč pa je izvirala bodisi po številu član-

stva, kakor tudi po številu posetnikov prireditve predvsem in v prvi vrsti iz delavskih slojev. Zakaj večina slovenske inteligence še sedaj ni dosegla one stopnje domačnosti in demokratizma, kakor jo je imel predvojni Maribor in okolica, namreč, da bi sedela z delavstvom pri isti mizi ter bi občevala z njim kot z docela enakopravnim članom družbe. Redke izjeme pravilo le potrjujejo.

Tako je bilo razmerje med Sokolskim domom in večino prebivalstva v Studenčih pred SKJ, torej v časih, ko so razjedale in dušile vse javno življenje politične stranke. Ni bilo nas dosti, a dovolj, da smo sokolsko pozicijo utrdili in tudi širili ter pridobivali novih prijateljev, čeprav ni hotela in še danes pravzaprav noče en gros k nam, po zaslugi preteklosti in — sedanosti.

Da, tudi sedanosti kljub SKJ in kljub temu, da uživa danes Sokolstvo v naši državi docela drugo veljavo in ugled nego v prejšnjih partijskih časih. Zakaj tisti, katere je v politični dobi izvolilo in jih posadilo na odgovorna mesta delavstvo v prvi vrsti iz partijskih vidikov, zavzemajo ta mesta še danes. In ti predstavniki in zastopniki delavstva niso posejali sokolskih prireditve ne preje ter jih ne posečajo niti danes. V tem tiči jedro.

Le toliko je menda hotel povedati poročevalec po mojem mnenju in nič več. In v tem ima deloma prav, kakor smo videli. — Sicer pa so bili doslej tudi studenški »Križarji« zelo redkokdaj v Sokolskem domu in še teh je bilo bore malo. Torej se jim sedaj ni treba čuditi, da masa ne gre tja, kamor sami niso zahvali doslej.

Glavni vzrok neuspehu prireditvi pa ni ne v delavstvu, ne v Sokolskem domu, ampak v notranjih krajevnih in osebnih razmerah ter v nezadostni, neekonomični in pomanjkljivi pripravi prireditve. H r e n.

Anekdote iz Doumerjevega življenja

O Doumerju, novo izvoljenem predsedniku francoske republike, krožijo najrazličnejše anekdote.

Ko je pri predsedniški volitvi l. 1906 propadel proti Fallieresu, ga je to silno zabolelo. Vendar pa je znal vse skrbno prikrivati, zlasti pred senatorji in poslanci. Njegova ozljovoljenost pa je bila tako velika, da se je moral nad kom zne-stiti, kar se mu je res že nekaj dni po volitvah posrečilo.

Doumer je šel ves zamišljen mimo predsedniške palače. Nenadoma je stopil k njemu tujec in ga vprašal: »Gospod, ali bi lahko zvedel, pred katero palačo stojim?« Doumer, ki je nekaj dni poprej propadel pri predsedniški volitvi, je odgovoril: »To je državna jetišnica francoske republike. Obsojenci prebijejo v njej večinomoma 7 let, toda nima vsakdo sreče, da bi bil obsojen.«

Ko je bil Doumer v Brlandovem kabinetu finančni minister, je sedelo pri neki večerni družbi poleg njega še več drugih visokih dostojanstvenikov republike. Eden od povabljenecv se je pritoževal nad velikimi težkočami, s katerimi se morajo dandanes boriti državniki. Rekel je med drugim: »Kako dobro se je go-

dilo ministrom pod cesarji. Bili so odgovorni le cesarju...«

Pri teh besedah ga je prekinil Doumer: »Imate prav gospod. Ministri v dobi cesarstva so se morali boriti le za naklonenost enega človeka, dočim si moramo mi priboriti naklonjenost 900 poslancev in senatorjev. Toda jaz svojih tovarišev od tedaj nikakor ne zavidam, kajti 900 ljudi je čisto veliko lažje odpraviti kakor enega samega.«

Amerika proti zločinskim filmom

Ameriška družba filmskih proizvajalcev in izposojevalcev, na katere čelu stoji kot predsednik »filmski car« Will Hays, je objavila razglas, ki kaže, da nam pripravlja filmska industrija novo ero. Navedena družba, ki je v filmski industriji vsegamogočna, izjavlja v svojem letnem poročilu, da je takozvani zločinski film v Zedinjenih državah izgubil vso privlačnost. Zato ne bo največja filmska tvrdka, Paramount, v bodoče sploh več proizvajala filmov, v katerih bi zločin stal v centru odnosno bi tvoril glavno temo. Ko je postal zvočni film senzacija dneva, je pričela v Ameriki poleg osladnih zvočnofilmskih operet tudi era zločinskega filma in svet je bil preplavljen z dramami, v katerih so banditi in tihotapci alkohola velikih mest čimboli drastično predstavljali življenje podzemlja. V inozemstvu so kmalu začeli protestirati proti uvozu takih filmov, pa tudi v Zedinjenih državah samih so postali siti večnega streljanja in nasilstev, zelo enolične mešanice zločina in strasti. Poročilo filmske družbe navaja, da je obisk kinematografov, ki so še vztrajali pri zločinskih filmih, padal vedno bolj in je padel celo do 30%, dočim je obisk kinematografov, ki so pravočasno izločili takšne filme, vedno bolj naraščal. Amerikanska filmska publika je na zelo jasn način pokazala, da o zločinskem filmu noče ničesar več čuti. Zahteva pa romantične in idealistične filme, ki naj že sami na sebi žalostno življenje pokažejo v lepši luči.

91 let pisemske znamke

Nedavno se je vršil v Livornu prvi evropski kongres trgovcev s pisemskimi znamkami, zelo številno obiskani od interesentov iz vseh evropskih držav. Na kongresu se je videlo, kako ogromen obseg je zavzela filatelija, ki pomeni kre-itanje milijonskih vrednosti. Trgovina s pisemskimi znamkami je razvita zlasti v Nemčiji, Angliji, Franciji, Belgiji in Švici. Daleč za temi državami je še Italija, in vendar je tudi že njeno filatelistično narodno premoženje preseglo prvo milijardo lir. Kongres je obenem slavil jubilej 91. rojstnega dne prve pisemske znamke. Dne 8. maja 1840. so bile v Londonu izdane prve prave pisemske znamke s sliko kraljice Viktorije. Bila je to iznajdba velikega reformatorja britanskega poštarstva Sira Rowlanda Hilla. Danes imamo na stotisoče tipov pisemskih znamk in armado zbiralcev znamk, ki šteje milijone. L. 1933. se bo vršil na Dunaju drugi evropski kongres filatelistov, italijanski filatelisti pa so se zedinili, da bodo l. 1932. imeli v Benetkah svoj 19. kongres.

Strah pred zakonom.

V madžarskem mestu Miškoľcu se je odigral pred kratkim sledeči dogodek: Čevljarski pomočnik Kazari bi se moral v nedeljo poročiti. Gostje so bili že zbrani v stanovanju neveste in so ne-
strpno čakali na ženina. Končno so sorodniki neveste šli iskat ženina na njegovo stanovanje, kjer so ga res našli in sicer s prerezanimi žilami. Kazari je izjavil, da je hotel prostovoljno v smrt, ker nima dovolj moralnega poguma, da bi se pri sedanji gospodarski krizi oženil.

Poljska ima 31.148.000 duš.

V letu 1930. je bilo sklenjenih na Poljskem 300.431 zakonskih zvez (9,7 na 1000 prebivalcev). Rojenih je bilo v preteklem letu na Poljskem 1.015.834 otrok (32,8 na 1000 prebivalcev). Umrlo je 490.370 oseb (15,8 na 1000 prebivalcev). Tekom preteklega leta se je zvečalo šte-
vilo prebivalstva na Poljskem za 525.460 (17 na 1000 prebivalcev). Po poročilu statističnega urada je znašalo število prebivalstva na Poljskem 1. januarja 1931. leta 31.148.000.

Ob stoletnici Matice Češke

SLOVENSKI PREPOROD POD NEPOSREDNIM VPLIVOM ČEHOV.

V dnevih 16.—18. maja je praznovala poleg Matice Srbske najstarejša slovanska matica to je Matica Češka svojo stoletnico. Izredni kulturni vpliv Matice Češke na nas Slovence je splošno znan, manj znano je dejstvo, da se je tudi v Mariboru začel narodni slovenski prepod pod neposrednim vplivom Čehov, ki so bili v šestdesetih letih nastavljeni v Mariboru kot inženjerji pri južni železnici in da so ravno ti kumovali s svojo inicijativo tako mariborski Čitalnici, kakor tud Matice Slovenski. Zato je bila kulturna dolžnost mestne občine Maribora in Zgodovinskega društva v Mariboru, odzvati se povabilu k stoletnici. Poleg Zgodovinskega društva v Mariboru, katerega sta zastopala društveni predsednik in tajnik, so zastopali Slovence še dr. Lončar za Matico Slovensko in prof. Murko za Znanstveno društvo v Ljubljani. Poleg teh sta zastopala Jugoslavijo še podpredsednik in tajnik Matice Srpske.

Matica Češka je v soboto prirčno pozdravila dole goste ter poskrbela, da so si delegati na Čedokovih avtokarjih ogledali pod vodstvom vzornih poznavalcev praške zgodovine staro Prago. Zgodovinska preteklost je ustvarjala med Čehi s kulturo kulturno zavest, v kateri temelji češki nacionalizem obratno od našega hejslovanstva. Po ogledu Prage je delegate sprejel primator stolpne Prage dr. Baxa s soprogo, pri katerem so delegati ostali na čajanki, dokler niso odšli zvečer na pedagoško predavanje profesorja jagelonske univerze Mislakowskega, s katerim je bilo zvezano petje praškega učiteljskega pevskega zbora. V nedeljo v jutro je bila slavnostna seja Matice Češke, katere se je udeležil poleg zastopnikov vlade in diplomatskega zbora tudi prezident Masaryk. Na slavnostni seji so od Slovencev pozdravili Matico Češko in ji čestitali dr. Lončar za Matico Slovensko, dr. Kovačič za Zgodovinsko društvo v Mariboru in prof. Murko za Znanstveno društvo v Ljubljani. Višek je dosegla slavnost v izčrpnem zgodovinskem predavanju docenta Prokeša in v pevskih točkah pevskega društva Hlahol. Popoldne so se zbrali delegati na garden-party, katero je priredil na krasnem vrtu Lobkovicove palače Slovanski institut. V prijetni vseslovenski družbi Čehoslovakov, Jugoslovancev, Poljakov, Ukrajincev in Lužičkih Šebov so hitro minevale ure, dokler niso odšli slovenski delegati v družbi mladostno čilega in živahnega prof. Murka na ogled Prage in v Meštansko besedo. V popoldne je otvorila Matica Češka zgodovinsko in arhivsko razstavo, s katere nas je vodil marsikak spomin v domovino zlasti k Janežiču. Sledila je štiridesetletnica Narodnega muzeja, ki je bila prav tako zvezana z razstavo. Popoldne banket s prirčnimi napitnicami, med katerimi so posebno vplivale napitnica prof. Murka in Ukrajince Kollesse. In nato slovo, s katerim se je povsod družila iskrena želja po zopetnem svidenju.

Slavnost stoletnice Matice Češke je nudila vpogled v preteklost češke kulture, vpogled v znanstveno delo in v znanstveno organizacijo Čehov, in na koncu vpogled v evropski kulturni svet sploh. Kulturna enotnost in kulturna zavest je ustvarila češki narodni čut. V ustvarjanju češke kulture sta sodelovali znanost in gospodarstvo, dejstvo, katerega moramo ravno mi v Mariboru zopet in zopet podčrtati. Današnji tempo tako znanstvenega kot gospodarskega dela je uprav ameriškanski, samo da je pri tem razvita do viška tudi solidnost in točnost. Prezident Masaryk je prišel k slavnosti točno ob napovedani uri in slavnost se je začela brez najmanjše zamude! Malokje gleda Čeh nazaj, kaj je storil, pred njim

stoje programi za bodočnost in delo, ki je eventualno še ostalo iz preteklosti. Na mesto retorike delavnost in na mesto formalizma demokracija. In Praga hiti, da postane svetovno žarišče kulture in civilizacije, pri čemer si podajata roko magister Hus in sv. Vaclav!

Danes v Mariboru uhajajo misli nazaj v Prago in v njej se poraja samo ena želja, kako posnemati Prago v malem. Za Maribor je to življensko vprašanje. Nikdar ni bila v Mariboru doma resignacija, kar se tako rado povdarja od ljudi, ki s slovenskim Mariborom v preteklosti niso živeli. Mariborska resignacija se je rodila šele v zadnjih letih po vojni, ko je ponehal vpliv naprednejših narodov. In ako hoče Maribor danes živeti vzporedno z evropsko kulturo, mora s svojo miselnostjo doseči stik s svetovno in moderno miselnostjo, kot je to storil v šestdesetih letih ob začetku narodnega prepodora v stiku s Čehi: najti mora zopet zvezo z naprednejšimi delovnimi narodi in to so predvsem Čehi. Samo iz sebe ne more živeti noben narod. Vprašanje je samo, s kom živi kulturno skupno življenje. To vprašanje je vprašanje bodočnosti Maribora, pa tudi slovenstva in jugoslovanstva. In ravno stoletnica Matice Češke je pokazala, da je edina pot h kulturnemu razmahu slovenstva in jugoslovanstva in k njegovi evropeizaciji živahniji stik z onim narodom, ki je bil naš vodnik v dobi prepodora, s Čehi.

Styriacus.

Svetilni plin neškodljiv

Že dolgo vrsto let so iskali kemiki in strokovnjaki sredstvo, s katerim bi napravili svetilni plin neškodljiv, odnosno mu dali takšen vonj, da bi se lahko poznalo njegovo valovanje že oddaleč. Dosedaj so bili ti eksperimenti brezuspešni. Vendar pa je iz poročil dunajskega časopisa »Der Abend« razvidno, da se je posrečilo dunajskemu trgovcu Eduardu Simiču izvršiti ono, česar niso mogli doseči strokovnjaki. Simič je prišel s pomočjo nekega postopka s salmijakovimi parami do plina, ki popolnoma odgovarja zgoraj navedenim zahtevam.

Pomešan s salmijakovimi parami gori ta plin z dvakrat večjo silo nego običajni svetilni plin, če pa se ga pusti, da prosto teče, tedaj razširja tako neprijeten vonj in prižene solze v oči, da je vsako bivanje v njegovi bližini nemogoče. V nekoliko minutah je zaznati njegovo prisotnost tudi v stranskih prostorih, tako da se ga mora brezpogojno občutiti. Tako je popolnoma nemogoče, da bi plin tekel, pa ga ne bi nihče zaznal. Če kdo spi, ga prebudi ta plin, čim začne teči. Na ta način je zastrupljenje v snu izključeno.

Važno je tudi, da je ta plin pomešan s salmijakovimi parami in kot takšen dvakrat manj nevaren nego običajni svetilni plin. Simič je delal poskuse s psi, z mačkami in s pticami ter se je pri tem prepričal, da so ostale te živali žive v zaprtih prostorih, kamor je spustil ta plin. Edvard Simič je že stopil v stike z dunajsko plinarno in je dal patentirati svojo aparaturo.

Jugoslovani na vseslovenskem pedagoškem kongresu.

Od 1. do 3. julija tl. bo v Varšavi vseslovenski pedagoški kongres. Zastopane bodo vse slovanske države razun Rusije, koje zastopniki so v Locarnu izjavili, da narod v Rusiji ne pripada Slovanom. Jugoslavijo bodo na kongresu zastopali delegati »Jugoslovenskega profesorskega društva« in UJU ter vsi oni profesorji in učitelji, ki bodo želeli potovati na kongres na lastne stroške.

Atene nekoč in danes

OD 130.000 PREBIVALCEV L. 1900 NA 800.000 L. 1931.

Atene se po osvobodilnih vojnah od l. 1821. stalno širijo. Število prebivalstva, ki je znašalo 1830. leta 12.000, se je dvignilo do l. 1900 na 130.000. V zadnjih letih so se začele Atene posebno širiti, ker je bil velik dotok beguncev iz Male Azije, ki so se naselili predvsem na periferiji. Glavno mesto Grčije se je razširilo, povečano z mnogimi predmestji, daleč izven svojih starih mej. Skupine hiš se vlečejo vse do Falerona in do luke v Pireju. Po poslednjem ljudskem štetju je prebivalstva na celotnem mestnem kompleksu Aten in Pireja krog 800.000.

Medtem, ko se Atene širijo in raste število prebivalstva, pa tožijo Turki bolj in bolj nad padanjem prebivalstva v njihovih mestih. Adrianopol ima danes 50.000 prebivalcev, torej za celih 80.000 manj nego prej. Mestno prebivalstvo Adrianopla je porušilo okrog 8000 tisoč hiš in prodalo material Grkom, ki prebivajo v bližini meje. Carigrad še ima 800.000 prebivalcev, vendar pa je izgubil po vojni skoraj polovico svojega prvotnega prebivalstva. Okolica Carigrada postaja vedno bolj in bolj pusta. Jasno je torej, odkod tako nagel porast Aten, če pomislimo, koliko Grkov je stanovalo po turških mestih.

Moderniziranje Aten pa ne napreduje z enako naglico, kakor porast prebivalstva. Za udobnost prebivalcev v Atenah je treba še mnogo, mnogo storiti. Mesto, ki je trpelo že pred vojno na pomanjkanju vode, ima še danes staro kanalizacijo in stare vodne rezervoarje. Radi tega je neobhodno potrebno zgrajenje novih rezervoarjev in pridobitev potrebne količine vode. Neka inozemska družba je že zgradila nad maratonsko ravnino velik nasip.

Položaj Aten med Akropolo in Licabetom, proti Himetu in morju, je silno ugoden. Atenci stalno sanjajo o tem, kako bi naredili iz svojega mesta vele mesto, vredno slavnega imena. To svoj san bodo stvarno ustvarili, v kolikor bodo

započeta dela pri gradnjah dokončali. Zaenkrat pa glavno mesto Grčije še vedno spominja s svojim uličnim življenjem na bližnji Orient.

Atenski narod živi večino leta na ulici. Vsak trg je forum, kjer se ljudje zbirajo in diskutirajo. Pločniki so zasedeni z mizami in stoli. Če pride kakšen tujec, ga nagovori kar cel ducat trgovcev, ki mu ponujajo razne grške specialitete. Baš tako se ne morete izmakniti čistilcem čevliev, ki sede poleg svojih zabojev, okrašenih s kompliciranimi bizantinskimi ornamentami iz bakra. Cele povrčke beračev, silno razcapanih in pokvečenih, se vlečejo po ulicah ter kvirajo zunanost mesta, ki se je nekoč postavljalo s svojo lepoto in z zdravjem svojih prebivalcev. Ti berači, invalidi, slepci in ostali nesrečneži se posebno trudijo, da svoje rane in pokvarjene dele telesa čim bolj kažejo, da bi vzbujali pri ljudeh usmiljenje. Tujec jim vrže že od daleč kakšen bakreni novčič, samo da se mu ne bi približal tak revež s svojimi ranami.

Po ulicah je pogosto slišati monotono prepevanje in igranje na neke posebne grške instrumente. Vonj pečenega kostanja, ki ga v Atenah silno mnogo porabijo, se meša z najrazličnejšimi vonjavami pouličnih kuhinj, z vonjem pečenih rib in jagnjetine, ki jih sekaajo in prodajajo javno na odprtih prostorih, kakor je to običaj v vseh orientalskih mestih. Na trgih, kjer so cerkve, je občutiti močan vonj kadil, ki prekaša vse vonjave.

Zgradbe poedinih ministrstev, poslanstev tujih držav in hotelov, kjer se nastanjajo predvsem tujci, so mnogo manj slikovite od običajnih atenskih hiš, so pa zato urejene na najmodernejši način z vsem potrebnim komfortom. Sicer pa je po atenskih ulicah stalno živo, tako da se čujejo še globoko v noč veseli glasovi glasbe iz lokalov, ali pa čustvena melodije kakšnega pomelkuženega potomca slavnih grških pesnikov.

Sport

Sportne prireditve na binkoštno praznike

V nedeljo, dne 24. maja.

Ob 9. na tenis igriščih ISSK Maribora: tenis-turnir za nacionalno prvenstvo Dravske banovine.

Ob 9. na nogometnem igrišču ISSK Maribora: mladinska nogometna tekma SK Železničar:SK Rapid.

Ob 10.30 na igrišču ISSK Maribora: mladinska nogometna tekma SK Kastner & Öhler (Gradec):ISSK Maribor.

Ob 14. na tezenskem dirkališču: pomladanski derby miting kasaškega društva.

Ob 13. na Mariborskem otoku: Otvoritvena propagandna plavalna tekma.

Ob 18. na igrišču ISSK Maribora: nogometna tekma SK Orient (Sušak): ISSK Maribor.

V ponedeljek, dne 25. maja.

Ob 9. na tenis igriščih ISSK Maribora: končne tekme za nacionalno prvenstvo Dravske banovine.

Ob 9. na nogometnem igrišču ISSK Maribora: finale tekmovanja za mladinski pokal. Tekme med zmagovalcem in premagancem iz prvega dne.

Ob 14. na tezenskem dirkališču: drugi dan pomladanskega derby-mitinga.

Ob 18. na igrišču ISSK Maribora: nogometna tekma SK Orient (Sušak):ISSK Maribor.

Občni zbor zimsko-sportnega odseka SPD Maribor-Ruše.

Včeraj se je vršil v dvorani hotela »Orel« 5. redni občni zbor zimskosport-

nega odseka SPD Maribor-Ruše. Zborovanje je otvoril in vodil načelnik odseka g. Gajšek. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, posebno zastopnike SPD in drugih sorodnih organizacijah.

Odsek šteje 181 članov in je najmočnejši zimskosportni klub v vsej državi. Denarni promet izkazuje 29.263.57 Din dohodkov in 28.502.54 izdatkov. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji novi odbor: načelnik g. Gajšek, tajnik Cingerle, glavnik Majer, tehnični referent inž. Rungaldier, odborniki: dr. Bergoč, prof. Silc, dr. Jehart, Divjak, Bezljaj, dr. Sekula, dr. Orožen, Vales, Kanc, Gajšek Tilka, Basiakova, Vahtar, Bureš, Drogenik, Pič, Bürger, dr. Kralj, dr. Senior, Cizelj in Pivka.

Senzacionalna poroka v Turinu.

Nedavno sta se iz nekega potujočega cirkusa v Turinu poročila »najvišji človek« in »najtežja žena« sveta, član cirkusa Almiro Crema, visok 269 cm, ter cirkuška dama Terezina, ki tehtá 397 libber (krog 200 kg). Tako se je znašel par, pri katerem so telesne sile razvite pri moškem v navpični in pri ženski v vodoravni smeri. Poroka je bila za Turinčane pravcata senzacija in je več tisoč ljudi polnilo ulice, po katerih sta se ženin in nevesta vozila na tovornem avtu, ker bi osebni avto ženskega masiva ne vzdržal. Prizor, ki se je nudil občinstvu pri svatbeni povorki, je bil še zanimivejši radi tega, ker je kot pričča fungiral cirkuški pritlikavec Almiros. Da bi se prič v gneči kaj ne zgodilo, ga je ženin prinesel v cerkev in odnesel iz cerkve na dlani svoje ogromne roke.

Jugoslovenski kasaški derby-meeting in konkurz hippique

se bo vršil dne 24. in 25. maja na Teznu pri Mariboru.

Začetek ob 15. uri.

Avtobusna zveza z Glavnega trga.

Sokol kraljevine Jugoslavije

Iz češkoslovaškega Sokolstva

Češkoslovaško Sokolstvo se ne pripravlja le na številni zlet v Parizu na jubilejno slavnost Međnarodne telovadne federacije, ampak tudi na »zlet na Jadran«, katerega priredijo letos na Vidovdan naše obmorske župe: Cetinje, Split, Šibenik ter Rijeka-Sušak. Menda nam bo tudi v Mariboru dana prilika, da bomo izrekli bratom pri njihovem vstopu v Jugoslavijo pristrčno dobrodošlico. — 9. maj je bil obletnica junaške smrti brata Josefa Pultva, načelnika pariškega Sokola, kateri je kot dobrovoljec v četi »Nazdar« l. 1915 pri Arrasu padel v boju za svobodo svojega naroda. — Dne 16. maja je Sok. župa Krkonošská napravila polet med lužiške Srbe na zlet njihove Sokolske zveze v Radwor. — Ob priliki prihodnjeljetnih sokolskih slavnosti bo menda odkrit v Pragi tudi velik Tyršev spomenik in sicer pod Petřinom v osi Mosta legij. — Velikanske so pripravne, ki jih dela za zlet praška mestna električna cestna železnica. S polaganjem novih prog se bo dosegla taka kapaciteta, da bo cestna železnica mogla pripeljati na zletišče v 1 uri 43.200 oseb. Razen tega pa se vodijo še razgovori o obnovitvi vzpenjače na Petřin ter na pomnožitve mestnega avtobusnega parka za dovoz k zletišču. — Za praški zlet zanima že tudi neslovansko inozemstvo. Zato je ČOS že tudi dala natisniti predzletne lepake ter jih razpošlje v najkrajšem času. Enako se pripravljajo zletne brošure v francoskem, angleškem ter nemškem jeziku. — Tudi radio stoji v službi priprav na vsesokolski zlet, za enkrat še bolj slučajno, v kratkem pa se bodo razglaševale čisto redne predzletne objave.

Najmočnejša župa.

Sokolska župa Maribor je menda najmočnejša župa SKJ. Po staležu od 15. maja 1931 je imela 80 edinic in sicer 53 društev in 27 čet. Po okrožjih ima Koruško okrožje 10 + 0. (10 društev, 0 čet), Mariborsko 20 + 10, Slovenjgoriško 2 + 6, Ptujsko 3 + 4, Mursko 5 + 0, Dravinjsko 6 + 2 in Prekmursko 7 + 5. Vse edinice so žive, polne delavnosti in bi si nekatera društva lahko vzela za vzgled pridnost komaj ustanovljenih čet. Menda mislijo taka društva, da lahko še mirno počivajo na lovorovem vencu nekdanje agilnosti in da spadajo v zašlužen pokoj? Sokol ne pozna pokojnine, niti po 50 službenih letih!

Vsem društvenim prosvetarjem MSŽ!
Prosim, pošiljajte mi vsa poročila o delovanju društev kot tudi čet do vsakega četrtka. Drugače ni mogoča objava v

sobotni številki. Zlasti sedaj, v času društvenih in okrožnih zletov je časopisna objava nujno potrebna. Naj zvedo tudi druge edinice, kar se godi pri agilnih društvih! Ne obdržite svojega dela le zase kot skrivnost, ampak dajte pobudo mlačnejšem. Končno pa naj bo časopis ves med posameznimi edinicami v župi, da se bodo čutile vedno kot mogočna celota. — Prispevke je pošiljati na MSŽ. — Župni novinar.

Prosvetni nadzornik za mariborsko okrožje

prosim vse edinice, da mi sporoče do 1. junija, ali imajo na razpolago dovolj gradiva za obravnavo bodisi za nagovore pred vrsto kot tudi za samostojna predavanja. Dalje naj mi sporoče, ali žele predavatelja iz župnega starešinstva in za katero priliko. Pošljejo naj mi tudi pravočasno na vpogled programe prireditvev, ki niso tehničnega značaja, kot tudi ev. želje glede izboljšanja internega dela. Dopise je pošiljati na MSŽ — prosvetni nadzornik za marib. okrožje.

Župni prosvetni odbor

je sklenil na svoji seji dne 13. t. m., da skliče za 14. VI. prosvetno konferenco. Obravnavati bo predvsem podroben načrt predavanja za nove člane, kot tudi idejno šolo s posebnim oziranjem na praški zlet. Važne točke dnevnega reda so tudi prosvetno delo, v četah pa vzgoja sokolske dece z lutkami in filmom kot tudi kontrola sokolskih prireditev. O konferenci bomo še poročali.

Odkritje spomenika Sokolom-legionarjem v Murski Soboti.

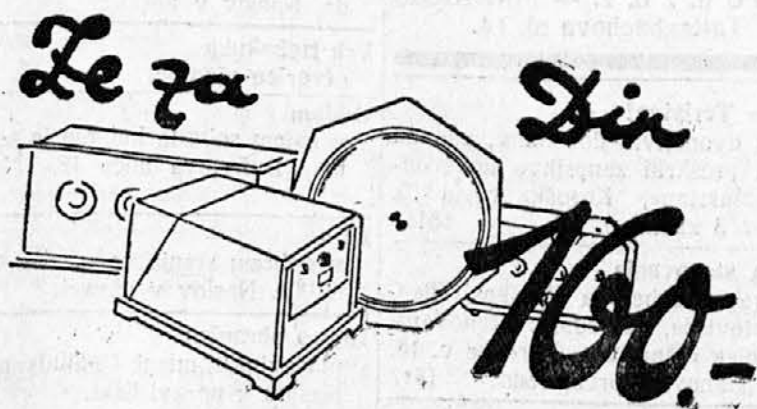
V Murski Soboti bo 7. VI. 1931 odkritje spomenika legionarjem-Sokolom, padlim o priliki osvoboditve Prekmurja. Ob tej priliki nastopijo vsa društva in vse čete Prekmurja, kot tudi ostale bližje sokolske edinice. Za vse udeležence 50% vožnja. MSŽ toplo priporoča udeležbo!

Izkaz prosvetnega dela MSŽ

v prvem četrtletju 1931: Edinic 76, društev 50, čet 26. A. Predavanja: skupno 119, sokolskih 75, drugih 44. Sokolska: idejna 32, zgodovina 11, organizacija 6, propagandna 2, tehniška 1, razna 23. — Druga: zgodovina 13, tehnika 1, zemljepis 2, petje 2, zdravstvo 5, literatura 1, razna 20. B. Nagovori: skupno 781; moškim oddelkom 209, ženskim 91, naraščanju 247, deci 234. C. Prireditve: skupno 238; društveni večeri 33, razgovori 64, gied. predstave 35, izleti 10, koncerti 2, zabave 21, kino predstave 17, igranke 1, p'esi 42, akademije 7, pevske vaje 2, druge 4. Enodnevna prosvetna šola se je priredila v Slovenski Bistrici. D. Strokovne knjižnice ima 26 društev s 3472 knjigami.

La Pinkošti en Philips!

Sebi samemu in svojim ljubim pripravite največje veselje za praznike, ako jim nabavite radio-prejemalca. — Toda biti mora samo PHILIPS.

mesečno boste postali zavidanja vreden posestnik PHILIPS-prejemalca in zvočnika.

Načelstvo mariborske sokolske župe je razposlalo društvom naslednjo okrožnico: »Od raznih društev prihajajo na župo večkrat prošnje za vaje in note raznih telovadnih točk za akademije. Župa takih stvari nima na zalogi. Da se temu odpomore, se je osnoval pri župnem načelstvu poseben oddelek za zbiranje, urejanje in izposojanje tega materiala. Ker leži pri večini društev v omarah, arhivih in pod streho, pa tudi pri vaditeljih na domu mnogo not, vaj in podobnega materiala, naproša načelstvo bratska društva, da ves ta material zbero in odpošljejo na načelstvo sokolske župe Maribor. Bolje tako, ker pride po župi do veljave, medtem ko leži sicer zaprašen po policah in ga razjedajo molji. Nadalje so po društvih bratje in sestre, ki vaje sami sestavljajo. Vse te vaje na-

pišite in jih pošljite z notami vred, ako pa nimate not, javite, na katero godbo se dotična vaja izvaja. Od čeških del pošijite po možnosti tudi prevode. Od svojih akademij nam pošljite in pošiljajte sporede. Župno načelstvo bo naročilo več dobrih čeških skladb, ki se bodo prevedle in bodo potem društvom na razpolago. Bratska društva naj uvidijo potrebo take organizacije, pa naj ne čuvajo ozkosrčno tega materiala, saj bodo imela sama neposredno korist od tega, zlasti ko pa pomagamo malim društvom, ki so sicer delavna, pa nimajo lastnega materiala in idejnih inicijatorjev. Zberite in odpošljite čimpreje, da bo na jesen, ko pričnemo s pripravami za akademije vse urejeno in pripravljeno za razpošiljanje.«

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

143

Ves izprevod od začetka do konca je bil obdan s trojno vrsto vojakov, ki so nosile nabite arkebuze. Na čelu in na koncu so otvarjale pot kompanije jezdecev s sulicami v rokah.

Dolet je stopal s trdnimi koraki. Poleg njega je hodil menih, katerega čudni pogled je opazil že v kapelici.

Kakor hitro se je izprevod premaknil v mesto, je začel po vseh cerkvah zvoniti mrtvaški zvonec.

Dolet je komaj zapazil, da gredo proti trgu Mober in ne proti trgu Grev.

V daljavi, onostran mostu Sen Mišel, se je slišal zamolkel hrup.

Na poti so se bile zbrale gručice ljudstva.

Ljudje iz mesta in vseučiliške okolice so hiteli na kup in obstajali v vrstah.

Srca vsega tega naroda je polnilo sočutje. Toda pojavljalo se je tudi jedva opazno gibanje srda in ogorčenja.

Moški so kričali na glas, da je podlost, umoriti nedolžnega človeka, in da se bo sodnik Fé še bridko pokoril za njegove muke ter dajal odgovor zaradi krivične obsodbe.

Večina žensk je plakala.

Menih, ki je stopal poleg Doleta, je videl te solze množice; zamrmral je z glasom, polnim jedke ironije:

»Dolet se smili dobrim ljudem... Ljudstvo plaka!«

Obsojenec se je zdrznil: Spoznal je glas Ignacija De Lojole!

Dvignil je glavo in odgovoril brez trepeta:

»Toda, Dolet ne plaka!« In dodal je: »Ah, vi ste gospod De Lojola? Dobro, boste vsaj videli, kako zna umreti mož, ki se ne boji ničesar; še vas ne v tem trenutku!«

Lojola ni rekel ničesar več.

Kmalu nato so dospeli na tesen trg, okrog katerega so se gnetli jezdeci, vojaki in menihi.

Tisti izmed njih, ki so nosili sveče, so takoj obkolili grmado.

Lestvica je bila pristavljena za obsojenca, da je mogel priti na vrh grmade.

»Nikar, krvnik,« je rekel Dolet. »Ne maram, da mi pomagaš.«

Možak je odnehal, silna osuplost se je začrtala na njegovem obrazu.

Dolet pa je stopal po lestvici, dasi se ni mogel opirati z zvezanimi rokami.

Dospevši na vrh, je stopil h kolu.

Krvnik ga je takoj privezal s krepko vrvjo, ki mu jo je ovil večkrat okrog pasu.

Dolet je obrnil pogled v daljavo.

Neizmerna množica, trepečoča v strahu in grozi, je polnila sosedne ulice.

Krvnik je zlezal z grmade.

Dolet je hotel začeti govoriti.

Toda na Lojolovo znamenje so zapelj menihi z divjim glasom De profundis; slišala se ni niti besedica od vsega, kar je govoril nesrečni učenjak.

Takrat je vzel krvnik plamenico, ki jo je bil prižgal eden njegovih pomočnikov.

Lojola pa mu jo je iztrgal iz rok.

»Tako poginejo sovražniki Jezusovi!« je kriknil besno.

In je povetil plamenico k suhemu dračju, ki je tvorilo podlago grmade.

Kakor bi trenil so se doteknile dračja sveče menihov. Siv, dišeč dim, podoben dimu, ki se dviga iz pekovske peči, je švignil kvišku in obdal Doleta.

Nato se je razgrnil ter pokazal še nekaj hipov njegov vedri obraz.

Zdajci pa so se vzpeli plameni in raztrgali dim s škrlatnimi progami: široki, valujoči plameni, mehko se zibajoči v vetru kakor žalne zastave in mereči v obsojenca liki osti žvižgajočih mečev.

Krik, neizmerno in pretresljiv krik sočutja se je dvignil izmed množice...

Skoraj bliskoma pa je sledil temu kriku prestrašen hrup; začulo se je rjovenje; množica gledalcev se je spustila v beg, zato pa je navalilo na jezdece, ki so obdajali grmado, dvesto do tristo prepadenih, razkuštranih ljudi, s katerih je curljala voda v potokih, njim na čelu Lantne in Manfred, blede kakor smrt in besna kakor dva satana!...

»Streljajte! Streljajte iz vseh pušk!« je zagrmel Lojola. Nekdo je ukazal s konja:

»Merite dobro! Pa-ll!...«

Bil je Monklar.

Grom hkrati izstreljenih arkebuz se je zavalil po vsem delu mesta obenem z gromovitim krikom množice; padlo je do petdeset rokovnjačev, med njimi Manfred s strto roko.

»Naprej!« je zarjul Lantne z glasom, v katerem ni bilo ničesar človeškega več.

Lojola se je med sovražnike.

Lepo delavnico
tako poceni oddam. Vprašati v upr.
lista pod »800«. 1504

Hitro popravilo ur,
ceneno in točno z 1—5letnim
jamstvom pri tvrdki A. Sto-
jec, Maribor, Jurčičeva ulica
št. 8. Po stenske in stoječe ure
se pride na dom. XVII

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago
izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno
»Astoria«. X

Ali že veste,
da pere »Triumf« Pavel Nedog ovrat-
nike tako lepo, da izgledajo kot novi?

Odol steklenice
kupuje galanterijska trgovina Drago
Rosina, Vetrinjska ul. 26. 1349

.Griffon motorji
najpopolnejši motorji sedanosti. —
Novost 175 cm³. 4taktni. Blockmo-
tor. Hitrost 80 km na uro.
Kvaliteta. Neverjetno nizke cene.
JUGU d. z o. z. — MARIBOR,
1121 Tattenbachova ul. 14.

Inkaso! — Terjatve!
Seznam dvomljivih dolžnikov, zaupna
naročila preskrbi zanesljivo novi od-
delek »Marstan«, Koroška cesta 10,
(odgovor 3 znamke). 1516

Počitniška stanovanja
(tudi prazne sobe) za Maribor, Bled,
sploh letovišča, posreduje: Stanovanjski
oddelek »Marstan«, Koroška c. 10.
Prijava stanovanj brezplačno. 1517

Neopaženi
niso bili oglasi — temveč malomarnost.
Ker p. n. obšč. polaga premalo važ-
nosti na higijenično parno čiščenje po-
steljnega perja — se bo moralo stroje
oddati. Prepričajte se. Cena je malen-
kostna za kg 12—14 Din. Zdravju ko-
rišno. Ne bo vam žal. Se priporoča
I. jugoslov. zavod higijene čiščenja po-
stelj, perja in tapetništvo Maribor,
Vojašniški trg 1. B. Jagodič. 1520

Dve štirisobni stanovanj
opremljeni z najmodernejšim konfor-
tom se odda v najem v juniju. Naslov v
upravnistvu lista. 1522

Lokal
primeren tudi za pisarno z nekaj in-
ventarja takoj oddam. Koroška cesta
št. 63. 1523

Trgovski lokal
s stanovanjem in gospodarskim po-
slopjem v bližini postaje Orehova vas
oddam v najem. Naslov v upr. 1514

Lokal
za obrtnika, čevljarja ali krojača, na
prometnem kraju skupno s stanova-
njem oddam s 1. junijem. Pobrežje,
Zrkovska 32. 1512

Vinogradno kolje
iz kostanjevega lesa, cepljeno á Din 1
komad, fižolovke, cepljena drva od
Din 350 seženj. Gregorčičeva ulica 1.
1503

Prodaj
tri dvokolnice v dobrem stanju po
ugodni ceni. Gregorčičeva ulica 1.
Istotam na prodaj tehtnica z uteži.
1502

Pozor! Ne zamudite!
Z nakupom zelenjadnih sadik od Din 5.—
do Din 15.— za 100 komadov. Se
priporoča Vladimir Bonč, stojnica
na Glavnem trgu pri Marijinem kipu
in tudi na Teznu, Maistrova 43. 1534

POZOR NEVESTE!

A. VICEL
MARIBOR,
GOSPOSKA 5

Spec. trgovina
s hišnimi po-
trebščinami, e-
majlirano pe-
sode, pločevi-
nasto, vilito in
aluminijevo po-
sodo, porcelan
kamenitasto in
stekleno robo.

Ako hočete,
da se Vam res dobro in poceni po-
pravijo Vaši čevlji, nesite jih na Glav-
ni trg št. 4 dvorišče desno, h čev-
ljarskemu mojstru Lovcu. On prevze-
ma vse vrste čevljev v popravilo in
barvanje. Glej čudo! Moški toplanci
stanejo samo Din 24, ženski samo Din
18, moške pete samo Din 8, ženske sa-
mo Din 4. Delo je ročno, popravila se
izvršujejo točno in solidno. 1492

Družinsko vilo
z vrtom, v lepem in zdravem kraju
blizu mesta Maribor, se ugodno pro-
da. Naslov v upravi. 1511

Vrh Habakuka
otvoren vinotoč. 1491

Oddam
v najem sobo in kuhinjo in prazno so-
bo. Dušanova ulica 12, Magdalena.
1486

Hiša
v dobrem stanju na prodaj. Cena Din
65.000. Naslov v upravi. 1487

Dobro ohranjen
pločevinast mizni štedilnik na prodaj.
Naslov v upravi lista. 1526

1 par konj
na prodaj. Meljska cesta 16. 1524

Ure za birmo
zlatnino in srebrnino ku-
pite najbolj pri Mulavcu,
Kralja Petra trg (pri mo-
stu). Oglejte si kvaliteto
in ceno. 1263

Kovčke za potovanje
vsake velikosti in vrste, ročne torbl-
ce, aktovke, listnice, nogometne žoge,
nahrbtnike, sportne pasove itd. v naj-
večji izbiri in po najnižji ceni dobite
pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova cesta
13. 1389

Bučno olje
dobro in vedno sveže priporoča cenj.
občinstvu F. Hochmüller, Maribor, to-
varna bučnega olja, Taborska ulica
št. 7. 1363

Bučno olje,
bos. slive, lucerna in štajerska dete-
lja, prodaja Vid Murko, trgovina, Melj-
ska cesta 24, Maribor. Istotam se
sprejme vajenec ali vajenka. 1497

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLACILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

Mednarodni informacijski zavod
sprejme sposobne dopisnike za Mari-
bor in okolico. Ponudbe pod »Dopis-
nik« na upravo lista. 1528

Otvoritev vinotoča!
Podpisani javljam p. n. občinstvu, da
bo odprl dne 31. maja t. l. na Špičniku
št. 9 vinotoč, kjer bo točil svoja
vina, katera so priznana najboljša ka-
kovosti. Špičnik nudi eno izmed naj-
lepših razglednih točk celih Slov. go-
ric. Oddaljen je od Svečine 1 uro ho-
da. Redni avtobusni promet med Ma-
riborom in Svečino ter obratno je
vpostavljen. — Za obilen obisk se pri-
poroča Ivan Dreisiebner, lastnik vino-
gradov. 1527

Stanovanje
2 sob, kuhinjo in vrt, oddam s 1. juni-
jem v najem. Sinkovič, Delavska 23.
1525

Prodaj
kompletno spalno sobo, kuhinjsko opra-
vo in knjižnico (Brockhaus-Lexikon,
najnovejša izdaja in druge knjige).
Bajt, Tržaška c. 8, na ogled od 16. do
17. ure. 1506

Gospodična
z malo maturo išče vstop v zoboteh-
ničnem ateljeju. Dopisi pod »Zoboteh-
nični atelje« na upr. lista. 1490

Kam pa kam?

Vsi k Sv. Petru v go-
stilno BOŽIČ, ki toči
dobro vino po Din 10.—
liter, pivo iz sodčka pa
po Din 8.— Najboljša
topla in mrzla jedila.
1519

LEŽALNE STOLE
za solčenje
DVOKOLESA
za deco, pleteno pohištvo,
galanterijo, parfumerijo
i. t. d. priporoča
DRAGO ROSINA
Vetrinjska ul. 26

Pavešič

Kamnica, 24. in 25. maja

odojek in jagnjetina
na ražnju pečena.

Hausampacher
je otvoril za binkošne
praznike

vinotoč

Pozor turist! Izletniki!

Na binkoštno nedeljo otvoritev novodograjenega
hotela

„PLESNIK“, Solčava, v Logarski dolini
Godba iz Mežice, kapelnik g. S k a č e j. — Hrana
in prenočišče v redu preskrbljeno. — Avtobusna
zveza.

Zelo prikladna točka za daljše bivanje. 25 komplet-
nih sob.

Za obilen obisk se priporoča
Franc Plesnik, posestnik, Solčava.
1505

STAREŠINSKO DRUŠTVO TRIGLAVA V MARIBORU
naznanja, da je umrl njegov zvesti član

dr. M. Podlesnik

višji zdravstveni svetnik v Mariboru

mož, ki je bil vse življenje zvest visokim Triglavskim na-
čelom.

1545

O D B O R.

«IDEAL»

čisti kemično vso damsko in moško garderobo
je najboljša pralnica ovratnikov

Centrala: Frankopanova 9 Telefon 2480 Podružnica: Vetrinjska 7

HALO! — KAM V NEDELJO?

VI V PESNICO V GOSTILNO LIKAVEC,
kjer se vrši 1518

Majniška veselica

Začetek ob 15. uri. — Vstopnine ni! — Vino liter
Din 10.—; ocvrti piščanec Din 30.—. Vlak iz Ma-
ribora ob 13.30. uri, nazaj ob 20. uri. — K obilni
udeležbi vabi gostilničar.

Prevzem gostilne!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da
sem prevzel gostilno od g. Lešnika v Dravski
ulici 13 pod državnim mostom. Točil bom
najboljše vino od Din 8- do Din 16-. Mrzla
in topla jedila gostom ob vsakem času na raz-
polago. Zaobilen obisk se priporoča gostilničar

Albert Planinc.

Sanatorij v Mariboru

Gosposka ul. 49. Telefon 2358. Lastnik in vodja:
primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmodernejši urejen za ope-
racije in opremljen z zdravilnimi apa-
rati: višinskim solncem za obsevanje
ran, kostnih in sklepnih vnetij; toniza-
torjem za elektriziranje po poškodbah
in ohlapelosti čreves; dlatermijo za elek-
trično pregrevanje in električno izžiga-
nje; žarnico »hala« za revmatična in
druga boleča vnetja; »enterocleaner-
jem za notranje črevesne kopeli pri za-
pekli, nanihovanju in za splošni telesni
podvig. Dnevna oskrba prvi razred Din
120.-, drugi razred 80.-, tretji razr. 60.-.

Po dirki vse v gostilno Plohi

kjer se bo vršil na lepem senčnatem, prahu pro-
stem prostoru

KONCERT

na binokšno nedeljo in binokšni ponedeljek. Točilo
se bo vince iz škofijskih vinogradov. Vedno sveže
pivo v sodčkih in steklenicah. Z dobrim prigrizkom
je preskrbljeno. Komur se bo zljubilo, bo lahko za-
rajal. Za obilen obisk se priporoča
1528 VINKO PLOHL.

Pozor, posejtniki avtomobilov in motornih koles!

Poniklanje z podbakrenjem v najboljši izdelavi
v najkrajšem roku in najceneje

FR. TOMASCHITZ, nožar
Maribor, Slovenska ulica 5

Vinotoč Vaupotič

(prej Wolf)

v Košakah otvorjen

Spominjajte se CMD!

Vinotoč

Vinski dol 188
Macarol,

prej dr. Orosel, v nedeljo
otvorjen!

Vinotoč

Kokoschinegg
Košaki 93

Vino od Din 10.— do
Din 12.-, rudeče Din 8.-.

Maribor - Ruše

Cenjenemu občinstvu vljudno nazna-
njam, da sem svojo

gostilno

na Zerkovski cesti 6 s 15. majem oddala v
najem gospodu Josipu Motlu, čigar
strokovna spretnost mi povsod jamči, da
bo nudil svojim cenj. gostom najboljšo po-
strežbo. Ob tej priliki se vsem prijate-
ljem in gostom najvljudneje zahvaljujem
za njihov ugledni obisk in jim obenem
svojega naslednika toplo priporočam.

* *

Ob prevzetju

gostilne Balon

na Zerkovski cesti se svojim dosedanjim
gostom v restavraciji pri kolodvoru v Ru-
šah za njihov naklonjeni obisk iskreno za-
hvaljujem in se vsem dosedanjim prijate-
ljem in gostom Balonove hiše in splošno
cenjenemu občinstvu vdano priporočam
ter jih zagotavljam, da bom vsem njihovim
željam točno ustregel. 1546

Z odličnim spoštovanjem

M. BALON.

J. MOTL.

Vozni red

motornega čolna Maribor

Od mestnega pristajališča na Pristanu odhaja
čoln v smeri proti Mariborskem otoku dnevno ob
10. uri, nato vsako uro kasneje. Zadnji odhod po
potrebi tudi ob 20. uri.

Od otoka se čoln vrača v smeri proti mestu:
dnevno ob 10.35, nato vsako uro kasneje;
zadnji odhod ob 19.35, po potrebi ob 20.35.

CENA ZA PREVOZ:

Smer Maribor—otok . . . . . Din 3.—
Smer otok—Maribor . . . . . Din 4.—
Pri nakupu 10 voznlh listkov 10% popusta.

Opravična številka: E IX 637/31

Opravična številka: E IV 487/31

Dražbeni oklic.

Dne 3. julija 1931 dopoldne ob 10. uri bo pri
podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepre-
mičnin: stanovanjska v vilastem slogu zgrajena z
opeko krita hiša v dr. Medvedovi ulici 12.

Zemljiška knjiga k. o. Koroška vrata vl. št. 382

Cenilna vrednost: Din 255.382 97

Vrednost pritikline:

Najmanjši ponudek: Din 127.691 50

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je
nabit na uradni deski sodišča v Mariboru odd. IV.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IV.,
dne 6. maja 1931.

Dražbeni oklic.

Dne 15. junija 1931 dopoldne ob 11. uri bo pri
podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: k. o. Podova vl. št. 503

stavbena parcela št. 131 v izmeri 47 m² z enim delom enonad-
stropne hiše; 2. vl. št. 161 in del parcele št. 81 v izmeri 24 m².

Cenilna vrednost: 1. Din 44.000.—
2. Din 22.000.—

Vrednost pritikline:

Najmanjši ponudek: Din 14.700.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je
nabit na uradni deski sodišča v Mariboru odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 7. maja 1931.

Udobna, zračna in dovršena elastična letna obutev

Nata

Vrsta 4542-05

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji neobhodno potrebni. Izdelani so iz močnega sivga platna, priležejo se nozi, lahki za čistiti in vzdržljivi.

Vrsta 4235-37

Dnevna potreba vsakega domačina. V teh čevljih se udobno počutite a s to neverjetno nizko ceno dajemo vsakemu možnost, da si jih more kupiti.

Vrsta 1195-03

Tudi moda je zastopana pri teh čevljih. K lahki letni obleki si lahko izberete čevlje v beli, sivi ali drap barvi, okrašene s paspuli različnih barv.

Vrsta 2145-09

Evo jih tudi s sportnim podpetnikom v vseh barvah. Fino češko platno, vzdržljiv podplat. Eleganten in luksuzen čevelj za vsako priliko, posebno za sport, izlete, tenis in strand.

Vrsta 4737-76

Specijalen čevelj za tenis z debelim podplatom iz predelane gume. Nosijo se k obleki, a na morski obali so vsakodnevna potreba. Dobite moške in ženske za isto ceno.

Hitro se en zvezek!

od Papirnice

*Sjudske tiskarne
Slemenčev trg 6*

Znano dobra kvaliteta
KARO čevljev
nobena tajnost

Damski čevlji
od **Din 170**- naprej

Izdelovalni sistem je
dunaisko
ročno delo

Čevlji za gospode
od **Din 220**- naprej

KARO

Koroška c. 19

CENENO NA PRODAJ

veliki stavbeni prostori

lepa lega, od 500 m² naprej, na periferiji mesta. Vprašati J. UHLER, Pobrežje, Nasipna ul. 42, ali pri g. geometru GÖTZL, Aleksandrova cesta 63.

zastopniki se sprejmejo

Restavracija-kavarna A. Senica, Tattenbachova

nudi cenjenim gostom prvovrstno vino rizling liter Din 12.—, silvanec sortiranec liter Din 16.—. Vedno sveže pivo iz sodčka. Nadalje nudi tudi najboljša in okusna topla in mrzla jedila po zelo nizki ceni. Specijaliteta: suhe klobase, lastni izdelek, iz mednja (kible). — Na razpolago je prijazen paviljonček in lepo urejen senčnat vrt. — V novo urejenem vrtu na binkoštno soboto prvi

KONCERT

Pralno čudo v Mariboru!

Cenjenim gospodinjam in vsem interesentom vljudno naznanjam, da sem oddal z današnjim dnevom samoprodajo pralnega kompresorja tukajšnjemu trgovcu, gospodu

Josipu Govediču v Prešernovi ulici 19

G. Govedič bje še nadalje dnevno predvajal pranje s tem vsaki gospodnji neobhodno potrebnim in res dobrim aparatom. Naročila se sprejemajo dnevno v Prešernovi ulici št. 19. Cenjene interesente naprošam, da izkažejo tudi mojemu zastopniku isto naklonjenost.

Ing. Adolf Fridrich.

1508

Josip Govedič.

Tako izgledajo pravi zavitki **DR. OETKER-ja** za vanilinov sladkor in za pecilni prašek. — Pri nakupu pazite na

„SVETLO GLAVO“

Dr. A. Oetker-jev vanilinov sladkor za kuhinjo.

Ta zavitek zadostuje, da zadobi velik puding, krema, kolač ali 1 liter likerja prijeten vanilijev aroma. Vsebina tega zavitka nadomestuje 2 — 3 stroke dobre vanilije.

Doktor Oetker-jev pecilni prašek

je najboljši! Zakonito zaščiten pod imenom

Backin

Zahtevajte pri Vašem trgovcu izrecno le

DR. OETKER-JEVE IZDELKE

Nekoč pa Zlatca je razjezilo: sosedino uzrla je perilo — zakrpano, zamazano, zaprano... »Soseida ljuba, mar še ni vam znano

kako perilo belo se varuje in tie se mila Zlatorog kupuje? — Soseida jo poslušala je vneta — odslej po njenem se ravna nasvetu.

Oj zlata Zlatca — glas gre okrog: nad vse je terpenitko mila Zlatorog.

(Nadaljevanje sledi.)